

VIJEĆE ZA REGULACIJU ENERGETSKIH DJELATNOSTI

3043

Na temelju članka 22. stavka 4. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine« br. 68/01) i Odluke Vijeća za regulaciju energetskih djelatnosti o davanju suglasnosti na Pravila djelovanja tržišta električne energije klasa: 310-02/03-01/86 ur.broj: 371-03/03-21 od 31. listopada 2003. godine, Operator tržišta 3. studenoga 2003. godine donio je

PRAVILA

DJELOVANJA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravila djelovanja tržišta električne energije (u daljnjem tekstu: Pravila) izrađena su na temelju Zakona o energiji (»Narodne novine« 68/01) i Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine« 68/01) (u daljnjem tekstu: Energetski zakoni). Ovim Pravilima uređuje se stjecanje položaja povlaštenog kupca električne energije, utvrđuju se aktivnosti Operatora tržišta i Operatora sustava na tržištu električne energije, definiraju se bilančne grupe, navode se vrste ugovora na tržištu električne energije, utvrđuje se: postupak odobrenja i upisa bilateralnog ugovora, postupak izmjene tjednog bilateralnog rasporeda i dnevno planiranje rada tržišta, postupak izmjene Ugovornog rasporeda tijekom dana trgovanja, postupak prikupljanja i provjere mjernih podataka o prometu električne energije te način obračuna i fakturiranja trgovanja električnom energijom.

Članak 2.

Pravila su obvezujuća za sve sudionike na tržištu električne energije.

Članak 3.

U Republici Hrvatskoj postoji jedno tržište električne energije.

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovim Pravilima imaju značenja utvrđena Energetskim zakonima.

U ovim Pravilima koriste se i izrazi koji u smislu ovih Pravila imaju sljedeće značenje:

Bilateralni dnevni raspored je dio bilateralnog ugovora koji sadrži plan dnevne isporuke i/ili potrošnje električne energije po satima za jedan dan trgovanja;

Bilateralni tjedni raspored je raspored koji sadrži plan tjedne isporuke i/ili potrošnje električne energije po danima i satima za jedan tjedan trgovanja, kojeg Operator tržišta izrađuje na temelju dnevnog dijagrama kupnje ili prodaje iz bilateralnog ugovora;

Bilančna grupa je grupa kupaca, opskrbljivača i/ili dobavljača osnovana radi smanjenja troškova za energiju uravnoteženja;

Dobavljač električne energije (u daljnjem tekstu: Dobavljač) je proizvođač električne energije ili trgovac električnom energijom;

Elektroenergetski sustav je skup međusobno povezanih elektrana, mreža i trošila;

Energija uravnoteženja je razlika između stvarno isporučene ili preuzete električne energije i električne energije iz Obračunskog rasporeda;

Izvanredna okolnost je poremećaj ili opasnost od poremećaja u radu vlastitog ili susjednih elektroenergetskih sustava, nenajavljeno otkazivanje bilateralnih ugovora o kupoprodaji električne energije te druge okolnosti koje ugrožavaju sigurnost rada elektroenergetskog sustava i djelovanje tržišta električne energije;

Obračunski raspored je raspored koji sadrži Ugovorni raspored dopunjen nabavom i isporukom energije uravnoteženja prema nalogima Operatora sustava;

Obračunsko mjerno mjesto (u daljnjem tekstu: mjerno mjesto) je mjesto na kojem se, pomoću brojila i ostalih uređaja, mjere parametri električne energije u svrhu obračuna;

Obračunsko razdoblje je razdoblje od jednog mjeseca trgovanja u svrhu obračuna prometa električne energije i izračuna plaćanja između operativnih sudionika na tržištu električne energije. Pojedini mjesec

trgovanja odnosi se na kalendarski mjesec;

Operativni tržišni sudionik je sudionik na tržištu električne energije koji ima sklopljen ugovor o kupoprodaji električne energije i/ili ugovor o energiji uravnoteženja i upisan je u Upisnik operativnih tržišnih sudionika;

Opskrbljivač je energetska subjekt koji obavlja djelatnost opskrbe električnom energijom;

Opskrbljivač tarifnih kupaca je energetska subjekt koji ima obvezu javne usluge opskrbe tarifnih kupaca;

Plan rada sustava sadrži plan satnih količina proizvodnje i razmjene električne energije za tarifne i povlaštene kupce, količinu električne energije za usluge sustava, količinu električne energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži, tranzite električne energije i program kompenzacije odstupanja razmjene hrvatskog elektroenergetskog sustava;

Proizvođač je energetska subjekt koji proizvodi električnu energiju u skladu sa Zakonom o energiji.

Razdoblje trgovanja je razdoblje od jednog sata, dana ili tjedna trgovanja, za koje se izrađuje Ugovorni raspored i utvrđuje količina energije uravnoteženja. Pojedini tjedan trgovanja počinje u petak u 00.00 sati i traje do sljedećeg petka u 00.00 sati;

Sudionik na tržištu električne energije (u daljnjem tekstu: tržišni sudionik) je energetska subjekt koji posjeduje dozvolu za obavljanje jedne ili više energetska djelatnosti: vođenja elektroenergetskog sustava, organiziranja tržišta električne energije, proizvodnje električne energije, prijenosa električne energije, distribucije električne energije, opskrbe električnom energijom te trgovanja, posredovanja i zastupanja na tržištu električne energije. Tržišni sudionik je i povlaštenu kupac električne energije, voditelj bilančne grupe i proizvođač s proizvodnim objektom snage do 5 MW;

Tržišni plan je plan potrošnje tarifnih kupaca, plan potrošnje povlaštenih kupaca utvrđen temeljem Bilateralnih dnevnih rasporeda te plan nabave električne energije za zadovoljenje ukupne planirane potrošnje;

Ugovorni raspored je raspored za dan trgovanja koji sadrži plan satnih količina električne energije opskrbljivača iskazanih u ukupnom iznosu po kupcima i dobavljačima te satnih količina električne energije dobavljača iskazanih ukupno i po opskrbljivačima.

Voditelj bilančne grupe je energetska subjekt koji posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti trgovanja, posredovanja i zastupanja na tržištu električne energije. Voditelj bilančne grupe predstavlja bilančnu grupu prema Operatoru tržišta i ostalim tržišnim sudionicima, ugovara energiju uravnoteženja za bilančnu grupu te obavlja obračun i fakturiranje energije uravnoteženja unutar bilančne grupe.

II. SVRHA I CILJ PRAVILA

Članak 5.

Svrha ovih Pravila je stvaranje uvjeta za djelovanje i razvoj tržišta električne energije, temeljem načela neovisnosti, razvidnosti i objektivnosti.

Cilj ovih Pravila je uređenje odnosa i odvijanja aktivnosti na tržištu električne energije te utvrđivanje obveza i odgovornosti tržišnih sudionika u trgovanju električnom energijom.

Članak 6.

Energetska zakoni i podzakonska akti te Zakon o regulaciji energetska djelatnosti obvezuju tržišne sudionike na poštivanje ovih Pravila. Vijeće za regulaciju energetska djelatnosti (u daljnjem tekstu: Vijeće za regulaciju) nadzire provedbu ovih Pravila radi ostvarenja načela tržišnog natjecanja te osiguranja rasta i razvoja tržišta električne energije.

III. STJECANJE POLOŽAJA TRŽIŠNOG SUDIONIKA

Članak 7.

Položaj tržišnog sudionika stječe svaki energetska subjekt koji posjeduje dozvolu za obavljanje energetska djelatnosti na tržištu električne energije. Kupac postaje tržišni sudionik stjecanjem položaja povlaštenog kupca. Voditelj bilančne grupe postaje tržišni sudionik kada Operator tržišta prihvati njegov zahtjev za odobrenje i upis bilančne grupe. Tarifni kupci zastupljeni su na tržištu Opskrbljivačem tarifnih kupaca. Proizvođač s proizvodnim objektom do 5 MW instalirane snage stječe položaj tržišnog sudionika podnošenjem dokumentacije o instaliranoj snazi proizvodnog objekta.

IV. STJECANJE POLOŽAJA POVLAŠTENOG KUPCA

Članak 8.

Položaj povlaštenog kupca stječe kupac čija je godišnja potrošnja u prošloj ili tekućoj kalendarskoj godini veća od praga propisanog Zakonom o tržištu električne energije ili odlukom Vlade Republike Hrvatske.

Članak 9.

Opskrbljivač tarifnih kupaca najkasnije do 1. ožujka svake godine dostavlja Operatoru tržišta popis svih

tarifnih kupaca koji su, temeljem Zakona o tržištu električne energije, postali povlašteni kupci. U popisu se navodi: naziv kupca, adresa, telefon, podaci o mjernom mjestu te godišnja potrošnja električne energije.

Članak 10.

Pri promjeni uvjeta za stjecanje položaja povlaštenoga kupca, sukladno Zakonu o tržištu električne energije (»Narodne novine« 68/01), Opskrbljivač tarifnih kupaca dužan je u roku 30 dana od dana stupanja na snagu novih uvjeta, Operatoru tržišta dostaviti popis novih povlaštenih kupaca s podacima navedenim u članku 9.

V. OPERATOR TRŽIŠTA

Članak 11.

Osim poslova navedenih u Zakonu o tržištu električne energije (»Narodne novine« 68/01), Operator tržišta u skladu s ovim Pravilima obavlja sljedeće poslove:

- (1) izrađuje Tržišni plan;
- (2) vodi Upisnik operativnih tržišnih sudionika;
- (3) zaključuje i provodi bilateralne ugovore o kupoprodaji električne energije s povlaštenim proizvođačima i bilateralne ugovore o energiji uravnoteženja;
- (4) izvješćuje Vijeće za regulaciju o djelovanju tržišta električne energije;
- (5) analizira rad tržišta i predlaže mjere za unaprjeđenje njegovoga rada.

VI. OPERATOR SUSTAVA

Članak 12.

Osim poslova navedenih u Zakonu o tržištu električne energije (»Narodne novine« 68/01), Operator sustava u skladu s ovim Pravilima obavlja sljedeće poslove:

- (1) provjerava tehničku izvedivost Tržišnog plana;
- (2) osigurava dopunske usluge sustava i snagu potrebnu za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži;
- (3) odobrava i provodi tranzite električne energije;
- (4) računa odstupanje te izrađuje i provodi program kompenzacije odstupanja razmjene hrvatskog elektroenergetskog sustava;
- (5) izrađuje i provodi Plan rada sustava;
- (6) provjerava i provodi zahtjeve operativnih tržišnih sudionika za promjenom količine proizvodnje, potrošnje i razmjene električne energije u skladu s tehničkim mogućnostima i očuvanjem sigurnosti rada elektroenergetskog sustava.

VII. TRANZIT ELEKTRIČNE ENERGIJE

Članak 13.

Operator sustava odobrava tranzite električne energije vodeći računa o tehničkim mogućnostima sustava i o potrebama nabave električne energije iz drugih elektroenergetskih sustava za kupce u Republici Hrvatskoj.

Odobrene tranzite električne energije Operator sustava upisuje u Plan rada sustava.

Članak 14.

Operator sustava i energetska subjekt za prijenos električne energije zaključuju ugovor o tranzitu električne energije sa zainteresiranom stranom.

U ugovoru o tranzitu električne energije treba biti prikazana ukupno ugovorena količina tranzita električne energije, dnevni dijagram tranzita, naknada za tranzit i rokovi plaćanja.

U slučaju više sile, ugovorom o tranzitu električne energije treba predvidjeti mogućnost ograničavanja ili otkaza ugovorenih količina tranzita električne energije. Operator sustava dužan je svaku promjenu ugovora o tranzitu električne energije obrazložiti i obavijestiti ugovorne strane.

Članak 15.

Operator sustava usklađuje tranzit s operatorima sustava susjednih država.

Članak 16.

Operator sustava i energetska subjekt za prijenos električne energije mogu organizirati dražbu za ustupanje dijela prijenosnog kapaciteta na granici sa susjednom državom.

Članak 17.

Naknadu za tranzit električne energije predlažu operator sustava i energetska subjekt za prijenos električne energije, a odobrava Vijeće za regulaciju. Naknada za tranzit električne energije objavljuje se u Glasilu Vijeća za regulaciju i na internetskim stranicama Operatora sustava.

Naknada za tranzit električne energije primjenjivat će se do trenutka kad Operator sustava stekne punopravno članstvo u ETSO-u (European Transmission System Operators), nakon čega će se naknada za tranzit električne energije određivati sukladno pravilima ETSO-a.

Članak 18.

Naknada za tranzit električne energije je dio prihoda energetskog subjekta za prijenos električne energije, namijenjen za izgradnju, pogon i održavanje prijenosne mreže.

Članak 19.

Energetski subjekt za prijenos električne energije, u suradnji s Operatorom sustava, usklađuje, obračunava i fakturira ostvareni tranzit električne energije.

Plaćanje naknade za tranzit električne energije mora biti realizirano u roku 20 dana od datuma izdavanja fakture. Faktura za protekli mjesec dostavlja se do petog dana u sljedećem mjesecu.

VIII. BILANČNE GRUPE

Članak 20.

Operativni tržišni sudionici mogu se udružiti i osnovati bilančnu grupu.

Radi izbjegavanja opasnosti narušavanja sigurnosti rada elektroenergetskog sustava i osiguranja plaćanja za odstupanja od Obračunskog rasporeda, članovi bilančne grupe moraju pripadati određenom zemljopisnom području, prema procjeni Operatora sustava i/ili energetskog subjekta za distribuciju.

Članak 21.

Bilančnu grupu predstavlja voditelj bilančne grupe koji obavlja upis i zastupanje bilančne grupe kod Operatora tržišta, izrađuje planove potrošnje i nabave električne energije za bilančnu grupu te provodi obračun i fakturiranje energije uravnoteženja za članove bilančne grupe.

Članak 22.

Voditelj bilančne grupe s Operatorom tržišta potpisuje ugovor o energiji uravnoteženja za bilančnu grupu. Taj ugovor se sklapa prigodom osnivanja i promjene sastava bilančne grupe i/ili promjene bilateralnih ugovora članova bilančne grupe.

Pojedinačni ugovor člana bilančne grupe o energiji uravnoteženja prestaje pristupanjem člana bilančnoj grupi i stupanjem na snagu ugovora o energiji uravnoteženja između voditelja bilančne grupe i Operatora tržišta.

Članak 23.

Najkasnije 30 dana prije planiranog početka rada bilančne grupe, voditelj bilančne grupe podnosi Operatoru tržišta zahtjev za odobrenje i upis bilančne grupe. Obrazac zahtjeva za odobrenje i upis bilančne grupe prikazan je u Dodatku 4. ovih Pravila.

Članak 24.

Operator tržišta i Operator sustava razmatraju zahtjev za odobrenje i upis bilančne grupe, vodeći računa o sigurnosti rada elektroenergetskog sustava i mogućnosti plaćanja energije uravnoteženja za odstupanja od Obračunskog rasporeda.

Operator tržišta izvješćuje voditelja bilančne grupe o rješenju njegova zahtjeva u roku 8 dana od dana primitka zahtjeva.

U slučaju pozitivnog rješenja, Operator tržišta voditelju bilančne grupe dostavlja potvrdu o prihvaćanju zahtjeva i ugovor o energiji uravnoteženja.

U slučaju negativnog rješenja, Operator tržišta pisanim putem obavještava voditelja bilančne grupe o razlozima neprihvatanja zahtjeva.

Članak 25.

Voditelj bilančne grupe treba u roku 8 dana nakon primitka potvrde o prihvaćanju zahtjeva dostaviti potpisani ugovor o energiji uravnoteženja i potvrdu o jamstvu plaćanja energije uravnoteženja. Nakon dostave ugovora o energiji uravnoteženja, voditelj bilančne grupe postaje operativni tržišni sudionik i Operator tržišta ga unosi u Upisnik operativnih tržišnih sudionika.

Članak 26.

U slučaju promjene podataka vezanih uz bilančnu grupu, koji su navedeni u prilogu zahtjeva iz Dodatka 4. ovih Pravila, voditelj bilančne grupe dostavlja izmijenjene podatke Operatoru tržišta u skladu s postupkom opisanim u članku 23.

IX. UGOVORI

Članak 27.

Na tržištu električne energije postoje sljedeći ugovori:

- (1) ugovor o priključenju na mrežu u skladu s Općim uvjetima za opskrbu električnom energijom i Pravilnikom o priključenju na elektroenergetsku mrežu;
- (2) ugovor o korištenju mreže u skladu s Općim uvjetima za opskrbu električnom energijom i Pravilnikom o načinu i kriterijima za utvrđivanje iznosa naknade za korištenje prijenosne i distribucijske mreže;
- (3) bilateralni ugovor o kupoprodaji električne energije između operativnih tržišnih sudionika: povlaštenog kupca i opskrbljivača, opskrbljivača i dobavljača te između dva dobavljača. Ti se ugovori potpisuju za razdoblje od najmanje mjesec dana;
- (4) dodatni ugovor o opskrbi između opskrbljivača povlaštenog kupca i Opskrbljivača tarifnih kupaca kojim se jamči opskrba povlaštenog kupca u izvanrednim okolnostima;
- (5) bilateralni ugovor o energiji uravnoteženja koji Operator tržišta sklapa s dobavljačem, opskrbljivačem ili voditeljem bilančne grupe. Obrazac ugovora o energiji uravnoteženja prikazan je u Dodatku 3.;
- (6) bilateralni ugovor o nabavi snage i energije uravnoteženja između Operatora tržišta i dobavljača energije uravnoteženja;
- (7) bilateralni ugovori o nabavi električne energije između Operatora tržišta i povlaštenih proizvođača;
- (8) bilateralni ugovor o prodaji električne energije nabavljene od povlaštenih proizvođača između Operatora tržišta i Opskrbljivača tarifnih kupaca;
- (9) ugovor o osnivanju bilančne grupe između tržišnih sudionika;
- (10) ugovor o međusobnim odnosima, pravima i obvezama između voditelja bilančne grupe i člana bilančne grupe;
- (11) bilateralni ugovor o nabavi električne energije za tarifne kupce između opskrbljivača tarifnih kupaca i nositelja javne usluge proizvodnje za tarifne kupce;
- (12) ostali ugovori.

X. ODOBRENJE I UPIS BILATERALNOG UGOVORA

Članak 28.

Najkasnije 30 dana prije predviđenog početka trgovanja električnom energijom, tržišni sudionik, koji prema bilateralnom ugovoru isporučuje električnu energiju, podnosi Operatoru tržišta zahtjev za odobrenje i upis bilateralnog ugovora o kupoprodaji električne energije. Obrazac zahtjeva za odobrenje i upis bilateralnog ugovora prikazan je u Dodatku 1. ovih Pravila.

Članak 29.

Operator tržišta i Operator sustava razmatraju podneseni zahtjev za odobrenje i upis bilateralnog ugovora o kupoprodaji električne energije.

Operator tržišta može odbiti zahtjev za upis bilateralnog ugovora zbog tehničkih i/ili financijskih razloga.

Operator tržišta izvješćuje tržišnog sudionika o rješenju zahtjeva u roku od 8 dana od dana primitka zahtjeva.

Članak 30.

U slučaju pozitivnog rješenja, Operator tržišta dostavlja podnositelju zahtjeva potvrdu o prihvaćanju zahtjeva za odobrenje i upis bilateralnog ugovora o kupoprodaji električne energije i ugovor o energiji uravnoteženja.

U slučaju negativnog rješenja, Operator tržišta dostavlja podnositelju zahtjeva obrazloženje i preporuku o izmjeni bilateralnog ugovora potrebnog za prihvaćanje zahtjeva.

Članak 31.

Tržišni sudionik dostavlja Operatoru tržišta dokumente iz članka 33. i/ili članka 34. i potpisani ugovor o energiji uravnoteženja za svaki bilateralni ugovor o kupoprodaji električne energije, u roku od 8 dana od dana primitka potvrde o prihvaćanju zahtjeva za odobrenje i upis bilateralnog ugovora. Obrazac ugovora o energiji uravnoteženja prikazan je u Dodatku 3. ovih Pravila.

Nakon primitka dokumenata iz prethodnog stavka, Operator tržišta unosi ugovorne strane iz bilateralnog ugovora u Upisnik operativnih tržišnih sudionika.

Članak 32.

Operator tržišta dužan je obavijestiti ugovorne strane iz odobrenog bilateralnog ugovora o provedenom upisu u Upisnik operativnih tržišnih sudionika.

Članak 33.

Dobavljač – podnositelj zahtjeva za odobrenje i upis bilateralnog ugovora, sukladno djelatnosti koju obavlja, podnosi Operatoru tržišta sljedeće dokumente:

(1) bilateralni ugovor ili izvadak iz ugovora (izvornik ili preslika ovjerena kod javnog bilježnika), koji sadrži energetske podatke o kupnji električne energije, podatke o mjernom mjestu kupnje električne energije i potvrdu mjerodavnog subjekta o realizaciji daljinskog prijenosa mjernih podataka s mjernog mjesta kupnje u bazu podataka Operatora sustava. U ugovoru, ili izvatku iz ugovora, mora biti prikazana ukupno ugovorena količina električne energije i dnevni dijagram kupnje;

(2) bilateralni ugovor ili izvadak iz ugovora (izvornik ili preslika ovjerena kod javnog bilježnika), koji sadrži energetske podatke o prodaji električne energije, podatke o mjernom mjestu prodaje električne energije i potvrdu mjerodavnog subjekta o realizaciji daljinskog prijenosa mjernih podataka s mjernog mjesta prodaje u bazu podataka Operatora sustava. U ugovoru ili izvatku iz ugovora mora biti prikazana ukupno ugovorena količina električne energije i dnevni dijagram prodaje;

(3) izvorni dokument (ili presliku ovjerenu kod javnog bilježnika), koji utvrđuju jamstvo plaćanja energije uravnoteženja u iznosu koji će utvrditi Operator tržišta temeljem energetske podatke iz podnesenog predugovora ili pisma namjere.

Članak 34.

Opskrbljivač – podnositelj zahtjeva za odobrenje i upis bilateralnog ugovora, sukladno djelatnosti koju obavlja, podnosi Operatoru tržišta sljedeće dokumente:

(1) bilateralni ugovor ili izvadak iz ugovora (izvornik ili preslika ovjerena kod javnog bilježnika), koji sadrži energetske podatke o kupnji električne energije, podatke o mjernom mjestu kupnje električne energije i potvrdu mjerodavnog subjekta o realizaciji daljinskog prijenosa mjernih podataka s mjernog mjesta u bazu podataka Operatora sustava. U ugovoru, ili izvatku iz ugovora, mora biti prikazana ukupno ugovorena količina električne energije i dnevni dijagram kupnje;

(2) bilateralni ugovor o prodaji električne energije povlaštenom kupcu (izvornik ili preslika ovjerena kod javnog bilježnika), podatke o mjernom mjestu prodaje električne energije i potvrdom mjerodavnog subjekta o realizaciji daljinskog prijenosa mjernih podataka s mjernog mjesta prodaje u bazu podataka Operatora sustava. U ugovoru ili izvatku iz ugovora mora biti prikazana ukupno ugovorena količina električne energije i dnevni dijagram prodaje;

(3) izvorni dokument (ili presliku ovjerenu kod javnog bilježnika), koji utvrđuje jamstvo plaćanja energije uravnoteženja, u iznosu koji će odrediti Operator tržišta temeljem energetske podatke iz podnesenog predugovora ili pisma namjere.

Članak 35.

Operator tržišta izvješćuje Vijeće za regulaciju o promjenama u Upisniku operativnih tržišnih sudionika.

XI. IZMJENA BILATERALNOG TJEDNOG RASPOREDA

Članak 36.

Do utorka u 12 sati u tjednu koji prethodi tjednu trgovanja, operativni tržišni sudionik može Operatoru tržišta prijaviti izmjenu Bilateralnog tjednog rasporeda, kojeg Operator tržišta izrađuje do ponedjeljka u 12 sati.

Članak 37.

Operator tržišta i Operator sustava razmatraju prijedlog izmjene Bilateralnog tjednog rasporeda.

Operator tržišta može odbiti prijedlog izmjene Bilateralnog tjednog rasporeda zbog tehničkih i/ili financijskih razloga.

Operator tržišta obavještava oba potpisnika bilateralnog ugovora o prihvaćanju izmjene Bilateralnog tjednog rasporeda do srijede u 12 sati.

Članak 38.

U slučaju da Operativni tržišni sudionik ne prijavi izmjenu Bilateralnog tjednog rasporeda ili da izmjena nije prihvaćena, Operator tržišta preuzima Bilateralni tjedni raspored izrađen na temelju bilateralnog ugovora.

XII. DNEVNO PLANIRANJE RADA TRŽIŠTA ZA DAN UNAPRIJED

Članak 39.

Do 10.30 sati radnog dana koji prethodi danu trgovanja:

(1) Povlaštenu proizvođač podnosi Operatoru tržišta izmjenu Bilateralnog dnevnog rasporeda proizvodnje za sljedeći dan trgovanja po satima. U slučaju da povlaštenu proizvođač ne podnese plan proizvodnje, Operator

tržišta preuzima plan iz Bilateralnog tjednog rasporeda;

(2) Opskrbljivač, uz suglasnost druge ugovorne strane, podnosi Operatoru tržišta izmjenu Bilateralnog dnevnog rasporeda za sljedeći dan trgovanja. U slučaju da opskrbljivač ne podnese izmjenu, Operator tržišta preuzima Bilateralni dnevni raspored iz Bilateralnog tjednog rasporeda;

(3) Dobavljač, uz suglasnost druge ugovorne strane, podnosi Operatoru tržišta izmjenu Bilateralnog dnevnog rasporeda za sljedeći dan trgovanja. U slučaju da dobavljač ne podnese izmjenu, Operator tržišta preuzima Bilateralni dnevni raspored iz Bilateralnog tjednog rasporeda;

(4) Opskrbljivač tarifnih kupaca podnosi plan potrošnje tarifnih kupaca za sljedeći dan trgovanja po satima.

Radnim danima u smislu ovih Pravila smatraju se dani od ponedjeljka do petka, osim blagdana u Republici Hrvatskoj.

Članak 40.

Operator tržišta, na temelju Bilateralnog dnevnog rasporeda proizvodnje povlaštenih proizvođača i plana potrošnje tarifnih kupaca, do 11.30 sati radnog dana koji prethodi danu trgovanja, dostavlja Opskrbljivaču tarifnih kupaca raspored potrošnje koju Opskrbljivač tarifnih kupaca treba zadovoljiti.

Članak 41.

Opskrbljivač tarifnih kupaca, do 12.30 sati radnog dana koji prethodi danu trgovanja, dostavlja Operatoru tržišta prijedlog plana nabave električne energije po satima za zadovoljenje potrošnje za koju je zadužen Opskrbljivač tarifnih kupaca.

Članak 42.

Na temelju prihvaćenih Bilateralnih dnevnih rasporeda i plana potrošnje tarifnih kupaca, Operator tržišta izrađuje Tržišni plan i dostavlja ga Operatoru sustava do 13.30 sati radnog dana koji prethodi danu trgovanja.

Članak 43.

Operator sustava, u suradnji s energetske subjektom za distribuciju, provodi provjeru tehničke izvedivosti Tržišnog plana.

Ako Tržišni plan nije tehnički izvediv, Operator sustava ga vraća Operatoru tržišta s naputkom za izmjenu. Operator tržišta dostavlja zahtjev za izmjenu Bilateralnih dnevnih rasporeda i plana potrošnje tarifnih kupaca tržišnim sudionicima, koji prema naputku Operatora sustava trebaju izmijeniti svoje rasporede.

Članak 44.

Nakon usvajanja tehnički izvedivog Tržišnog plana, Operator sustava započinje izradu Plana rada sustava. Operator sustava izrađuje Plan rada sustava temeljem Tržišnog plana, ugovora o tranzitima, potreba za dopunskim uslugama, potreba za pokrićem gubitaka u prijenosnoj mreži i programa kompenzacije odstupanja razmjene hrvatskog elektroenergetskog sustava.

Operator sustava dostavlja Operatoru tržišta Plan rada sustava do 14.30 sati radnog dana koji prethodi danu trgovanja.

Članak 45.

Operator tržišta, temeljem Plana rada sustava, izrađuje Ugovorni raspored za sljedeći dan trgovanja.

Članak 46.

Ugovorni raspored sadrži:

1. za svakog opskrbljivača ili voditelja bilančne grupe:

- plan satnih količina ukupne potrošnje električne energije,
- plan satnih količina isporuke električne energije po kupcima,
- plan satnih količina nabavljene električne energije raspoređene po dobavljačima.

2. za svakog dobavljača:

- plan satnih količina ukupne isporuke električne energije,
- plan satnih količina isporuke električne energije po opskrbljivačima i drugim dobavljačima.

Članak 47.

Operator tržišta dostavlja operativnom tržišnom sudioniku dio Ugovornog rasporeda koji se odnosi na njega, do 15 sati radnog dana koji prethodi danu trgovanja.

XIII. IZMJENE UGOVORNOG RASPOREDA TIJEKOM DANA TRGOVANJA

Članak 48.

Operativni tržišni sudionik u izvanrednim okolnostima može tražiti izmjenu Ugovornog rasporeda tijekom

dana trgovanja.

Operativni tržišni sudionik može tražiti izmjenu Ugovornog rasporeda najkasnije sat vremena prije sata trgovanja na koji se izmjena odnosi.

Članak 49.

Operator sustava odobrit će izmjenu Ugovornog rasporeda ako su s traženom izmjenom suglasne obje strane iz bilateralnog ugovora o kupoprodaji električne energije i ako tražena izmjena ne uzrokuje neravnotežu u sustavu.

Članak 50.

U slučaju da druga strana iz bilateralnog ugovora nije suglasna s traženom izmjenom Ugovornog rasporeda, tržišni sudionik koji traži izmjenu dužan je osigurati zadovoljenje postojećeg Ugovornog rasporeda.

Članak 51.

Operativni tržišni sudionik, zahtjev za izmjenu Ugovornog rasporeda, u dijelu koji se odnosi na tog tržišnog sudionika, dostavlja Operatoru sustava.

Operator sustava razmatra prijedlog i razloge za izmjenu. Ako razlozi za izmjenu pripadaju kategoriji izvanrednih okolnosti, Operator sustava prihvaća izmjenu ili podnositelju zahtjeva predlaže drukčije rješenje.

Članak 52.

Operator sustava izvješćuje Operatora tržišta o svim izmjenama Ugovornog rasporeda za dan trgovanja do 12 sati sljedećeg radnog dana.

Temeljem dostavljenih izmjena, Operator tržišta izrađuje izmijenjeni Tržišni plan i izmijenjeni Ugovorni raspored.

XIV. MJERENJE, PRIKUPLJANJE I PROVJERA OBRAČUNSKIH MJERNIH PODATAKA PROMETA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Članak 53.

Sva mjerna mjesta iz članaka 33. i 34. moraju biti opremljena uređajima za mjerenje električne energije u skladu s Energetskim zakonima, Općim uvjetima o opskrbi električnom energijom, Mrežnim pravilima hrvatskog elektroenergetskog sustava i ostalim propisima koji se odnose na mjerenje električne energije u Republici Hrvatskoj.

Članak 54.

Energetski subjekt za prijenos električne energije i energetski subjekt za distribuciju električne energije Operatoru sustava i voditeljima bilančnih grupa dostavljaju obračunske mjerne podatke o isporuci i potrošnji električne energije tržišnih sudionika.

Obračunski mjerni podaci dostavljaju se Operatoru sustava i voditeljima bilančnih grupa daljinskim prijenosom izravno u bazu podataka.

Operator sustava dostavlja obračunske mjerne podatke Operatoru tržišta.

Članak 55.

Operator sustava i Operator tržišta provjeravaju točnost prikupljenih obračunskih mjernih podataka usporedbom s podacima prikupljenim u proteklom razdoblju i metodom usporedbe ukupne nabave i potrošnje u elektroenergetskom sustavu.

Članak 56.

Operator sustava, do 12 sati radnog dana nakon dana trgovanja, Operatoru tržišta dostavlja sljedeće podatke:

- (1) satnu količinu električne energije koju je tržišni sudionik preuzeo, odnosno isporučio tijekom dana trgovanja;
- (2) naloge Operatora sustava za nabavu energije uravnoteženja u danu trgovanja.

Članak 57.

Operator tržišta, do 12 sati drugog radnog dana nakon dana trgovanja, u svrhu provjere točnosti, tržišnim sudionicima dostavlja obračunske mjerne podatke. Tržišnim sudionicima dostavljaju se obračunski mjerni podaci koji se odnose na njihov obračun.

Članak 58.

Tržišni sudionik koji uoči netočnost u obračunskim mjernim podacima o tomu izvješćuje Operatora tržišta do 12 sati trećeg radnog dana nakon dana trgovanja. Operator tržišta u suradnji s tržišnim sudionikom, Operatorom sustava, energetskim subjektom za prijenos električne energije i/ili energetskim subjektom za

distribuciju električne energije, istražuje uzroke netočnosti mjernih podataka i predlaže rješenje za obračun sukladno Općim uvjetima za opskrbu električnom energijom.

Članak 59.

Operator tržišta provodi obračun prometa električne energije za dan trgovanja nakon završenog postupka provjere obračunskih mjernih podataka.

XV. OBRAČUN I FAKTURIRANJE PROMETA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Članak 60.

Operator tržišta obračunava i fakturira promet električne energije uravnoteženja i proizvedene električne energije povlaštenih proizvođača.

Članak 61.

Operator tržišta, do 12 sati četvrtog radnog dana nakon dana trgovanja, izrađuje Obračunski raspored.

Članak 62.

Za odstupanje stvarno isporučene ili preuzete električne energije operativnog tržišnog sudionika od električne energije iz Obračunskog rasporeda, energija uravnoteženja plaća se temeljem ugovora o energiji uravnoteženja.

Članak 63.

Za pokriće ukupnog viška, odnosno manjka električne energije koji se javlja u elektroenergetskom sustavu u određenom satu trgovanja, Operator tržišta prodaje, odnosno kupuje energiju uravnoteženja od operativnih tržišnih sudionika temeljem naloga Operatora sustava.

Članak 64.

Obračun energije uravnoteženja obavlja se temeljem Obračunskog rasporeda i mjernih podataka s mjernih mjesta prodaje i/ili kupnje električne energije. Energija uravnoteženja obračunava se satno.

Članak 65.

Količine električne energije iz Ugovornih rasporeda tržišni sudionici plaćaju jedni drugima u cijelosti prema utvrđenoj cijeni, neovisno o količini isporučene i/ili preuzete električne energije.

Naknadu za korištenje mreže tržišni sudionik plaća prema podacima o preuzetoj i/ili isporučenoj električnoj energiji na njegovom mjernom mjestu.

Članak 66.

Iznos za plaćanje energije uravnoteženja (u kunama) dobije se množenjem količine energije uravnoteženja (u MWh) s jediničnom cijenom energije uravnoteženja (u kunama/MWh) iz tablica u Dodatku 2. ovih Pravila.

Članak 67.

Obračun energije uravnoteženja operativnih tržišnih sudionika temelji se na sljedećim načelima međusobnih odnosa i obveza:

(1) Opskrbljivač ili voditelj bilančne grupe koji je preuzeo više električne energije od iznosa iz Obračunskog rasporeda, kupuje razliku energije od Operatora tržišta.

(2) Opskrbljivač ili voditelj bilančne grupe koji je preuzeo manje električne energije od iznosa iz Obračunskog rasporeda, prodaje razliku energije Operatoru tržišta.

(3) Dobavljač koji je isporučio više električne energije od iznosa iz Obračunskog rasporeda, prodaje razliku energije Operatoru tržišta.

(4) Dobavljač koji je isporučio manje električne energije od iznosa iz Obračunskog rasporeda, kupuje razliku energije od Operatora tržišta.

Članak 68.

Operator tržišta obračunava promet električne energije za prethodni mjesec trgovanja najkasnije do osmog dana nakon isteka mjeseca trgovanja.

Temeljem obračuna, Operator tržišta operativnim tržišnim sudionicima izdaje izvješće o obračunu prometa električne energije.

Nakon provjere izvješća o obračunu, operativni tržišni sudionik, koji prema ostvarenom prometu potražuje isplatu za električnu energiju, izdaje fakturu najkasnije desetog dana nakon isteka mjeseca trgovanja.

Datum fakture je datum zadnjeg dana Obračunskog razdoblja.

Članak 69.

U slučaju primjedbe na dostavljeno izvješće, Operator tržišta u suradnji s operativnim tržišnim sudionikom

razmatra primjedbu i na temelju zauzetog stava o opravdanosti primjedbe izrađuje konačni obračun prometa električne energije.

Nesporni dio obračuna operativni tržišni sudionik mora fakturirati u skladu s člankom 68.

Sporni dio obračuna operativni tržišni sudionik rješava u skladu s bilateralnim ugovorom o kupoprodaji električne energije i/ili bilateralnim ugovorom o energiji uravnoteženja.

Članak 70.

Rok plaćanja po fakturi je 30 dana od datuma fakture.

XVI. IZMJENE I DOPUNE PRAVILA

Članak 71.

Operator tržišta pokreće postupak izmjene i dopune Pravila na temelju prijedloga Vijeća za regulaciju, tržišnog sudionika, na vlastitu inicijativu ili kod promjene praga propisanog Zakonom o tržištu električne energije ili odlukom Vlade Republike Hrvatske.

Vijeće za regulaciju i tržišni sudionik Operatoru tržišta dostavljaju prijedlog za izmjenu i dopunu Pravila u pisanom obliku.

Vijeće za regulaciju može zatražiti od Operatora tržišta izmjenu i dopunu Pravila, a Operator tržišta dužan je pokrenuti postupak tražene izmjene i dopune Pravila.

Članak 72.

Operator tržišta, prijedlog za izmjenu i dopunu Pravila, objavljuje na njegovim internetskim stranicama najmanje dva mjeseca prije traženja suglasnosti od Vijeća za regulaciju. Obveza objave najmanje dva mjeseca prije traženja suglasnosti ne odnosi se na Dodatak 2. Pravila.

Izmjena načina izračuna iz Dodatka 2. stupa na snagu danom objave na internetskim stranicama Operatora tržišta i Vijeća za regulaciju, a primjenjuje se 30 dana od dana objave.

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 73.

Tržište električne energije počeo će radom danom početka primjene ovih Pravila.

Članak 74.

U okolnostima više sile definirane Zakonom o obveznim odnosima (»Narodne novine« br. 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99), Operator tržišta može uz suglasnost Vijeća za regulaciju privremeno obustaviti primjenu ovih Pravila. Operator tržišta dužan je obavijestiti tržišne sudionike o takvim događajima.

Članak 75.

Prijelazno razdoblje rada tržišta električne energije traje godinu dana. Odluku o eventualnoj promjeni trajanja prijelaznog razdoblja donosi Operator tržišta uz suglasnost Vijeća za regulaciju.

Članak 76.

Operator tržišta i Operator sustava organizacijski su dijelovi trgovačkog društva Hrvatski nezavisni operator sustava i tržišta d.o.o.

Članak 77.

U prijelaznom razdoblju rada tržišta električne energije, Operator tržišta nabavljat će energiju uravnoteženja od nositelja javne usluge proizvodnje električne energije za tarifne kupce ili s tržišta.

Članak 78.

Najmanje jedanput godišnje Operator tržišta dostavlja Vijeću za regulaciju izvješće o radu tržišta električne energije.

Članak 79.

Dokumenti, dopisi, informacije i podaci tržišnih sudionika izrađuju se i razmjenjuju u elektroničkom ili tiskanom obliku.

Članak 80.

Ova Pravila tumači Operator tržišta.

Članak 81.

O rješavanju sporova koji mogu proizaći iz primjene ovih Pravila odlučuje Vijeće za regulaciju.

Članak 82.

Ova Pravila stupaju na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Zagreb, 3. studenoga 2003.

Direktor
Davorin Kučić, dipl. ing. el., v. r.

DODATAK 1.

Obrazac Zahtjeva za odobrenje i upis bilateralnog ugovora

Hrvatski nezavisni operator sustava i tržišta d.o.o.
 Ulica grada Vukovara 37
 10000 Zagreb

ZAHTJEV ZA ODOBRENJE I UPIS BILATERALNOG UGOVORA

Podnositelj zahtjeva: (naziv i sjedište pravne osobe)	Datum i pečat podnositelja zahtjeva
--	-------------------------------------

Podnosim zahtjev za odobrenje i upis bilateralnog ugovora u skladu s odredbama važećih Pravila djelovanja tržišta električne energije.

1. Opći podaci o podnositelju zahtjeva

Naziv	
Sjedište	
Adresa	
Matični broj	
Telefon	
Telefaks	
Odgovorna osoba	Ime Prezime Telefon Adresa elektroničke pošte
Osoba za kontakt	Ime Prezime Telefon Adresa elektroničke pošte
Podnositelj zahtjeva	☐ Proizvođač ☐ Trgovac ☐ Opskrbljivač

2. Prilozi zahtjevu

2.1. Predugovor ili pismo namjere o sklapanju bilateralnog ugovora

Predugovor ili pismo namjere o sklapanju bilateralnog ugovora mora sadržavati sljedeće podatke:

- razdoblje trajanja ugovora
- ugovorna količina električne energije,
- satne količine dnevnog dijagrama opterećenja za razdoblje trajanja ugovora
- tehnički podaci mjernog mjesta kupnje i prodaje električne energije (šifra brojila, lokacija, klasa brojila)

2.2. Ovjerena preslika svih dozvola za obavljanje energetske djelatnosti

2.3. Izvadak iz sudskog registra trgovačkog suda

DODATAK 2

CIJENE ENERGIJE URAVNOTEŽENJA ZA TRŽIŠNOG SUDIONIKA

Za opskrbljivača i/ili voditelja bilančne grupe:

Preuzimanje veće količine od iznosa iz Obračunskog rasporeda	Jedinična cijena energije uravnoteženja prema kojoj opskrbljivač ili voditelj bilančne grupe plaća Operatoru tržišta
0 do 10%	RC
više od 10%	1,2 p RC

Preuzimanje manje količine od iznosa iz Obračunskog rasporeda	Jedinična cijena energije uravnoteženja prema kojoj Operator tržišta plaća opskrbljivaču ili voditelju bilančne grupe
0 do 10%	0,6 p RC
više od 10%	0,4 p RC

Za dobavljača:

Isporuka količine veća od iznosa iz Obračunskog rasporeda	Jedinična cijena energije uravnoteženja prema kojoj Operator tržišta plaća dobavljaču
0 do 10%	0,6 p RC
više od 10%	0,4 p RC

Isporuka količine manja od iznosa iz Obračunskog rasporeda	Jedinična cijena energije uravnoteženja prema kojoj dobavljač plaća Operatoru tržišta
0 do 10%	RC
više od 10%	1,2 p RC

RC – referentna cijena energije uravnoteženja, u HRK/MWh, jednaka je cijeni proizvodnje za tarifne kupce uvećanoj za 30%.

DODATAK 3.

Obrazac ugovora o energiji uravnoteženja

Na temelju važećih Pravila djelovanja tržišta električne energije
Hrvatski nezavisni operator sustava i tržišta d.o.o.
Ulica grada Vukovara 37, 10000 Zagreb

kojeg zastupa direktor _____

(u daljnjem tekstu: HNOSIT) i _____

Naziv i adresa tržišnog sudionika:

kojeg zastupa _____

Ime i prezime:

(u daljnjem tekstu: tržišni sudionik) sklopili su

UGOVOR O ENERGIJI URAVNOTEŽENJA

(u daljnjem tekstu: ugovor)

Članak 1.

Izrazi koji se koriste u ovom ugovoru imaju značenja utvrđena Pravilima djelovanja tržišta električne energije.

Članak 2.

Ovim ugovorom utvrđuju se međusobne obveze tržišnog sudionika i HNOSIT-a za plaćanje energije uravnoteženja za pokriće odstupanja od količina utvrđenih u Obračunskom rasporedu.

Članak 3.

Faktura za energiju uravnoteženja dostavlja se roku od deset dana nakon isteka mjeseca trgovanja.

Članak 4.

Fakturu plaća ugovorna strana koja je dužna platiti energiju uravnoteženja u roku 30 dana od datuma fakture.

Članak 5.

Ako dužnik ne plati fakturu u skladu s člankom 4. ovog ugovora, dužan je platiti zakonsku zateznu kamatu za svaki dan prekoračenja roka.

Članak 6.

U slučaju da dužnik, u dobroj namjeri, osporava bilo koji dio iznosa iskazanog na fakturi, platit će sav nesporni dio fakture (»nesporni iznos«) u roku iz članka 4. ovog ugovora. O svakom iznosu koji dužnik u dobroj namjeri ospori (»sporni iznos«), dužan je promptno, a ne dulje od 3 radna dana, u pisanom obliku obavijestiti vjerovnika uz iscrpno obrazloženje takvog osporavanja. Sporni iznos, za kojeg se naknadno utvrdi da je za dužnika plativ, mora se platiti u roku 3 dana od dana rješenja tog pitanja, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos, od dana dospijeca fakture do dana plaćanja.

Članak 7.

Za osiguranje plaćanja energije uravnoteženja tržišni sudionik mora ovom Ugovoru priložiti osiguranje plaćanja svoje poslovne banke, naplativo na prvi pisani poziv, neprenosivo, u iznosu procijenjenom na temelju ugovorne vrijednosti isporuke električne energije iz bilateralnog ugovora br _____ zaključenog između _____ i _____ i procijenjenoj zateznoj kamati definiranoj u članku 5. ovog ugovora, s valjanošću tog osiguranja 50 dana dulje od datuma zadnje fakture prema Ugovoru. Naplatom bankovnog jamstva HNOSIT se ne odriče ostalih svojih prava prema ovom Ugovoru.

Članak 8.

Eventualne sporove, nastale prema ovom ugovoru, ugovorne strane će nastojati riješiti sporazumno. Ako se sporazum ne postigne, spor će konačno riješiti Stalno izabrano sudište pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, u skladu s Pravilnikom o Stalnom izbranom sudištu.

Članak 9.

Ovaj ugovor stupa na snagu potpisom ovlaštenih predstavnika ugovornih strana. Ugovor je izrađen u šest (6) primjeraka, od kojih svaka strana zadržava po tri (3) primjerka.

U Zagrebu, _____ 200-. U _____, _____ 200__.

Hrvatski nezavisni operator

sustava i tržišta d.o.o. Tržišni sudionik

Direktor _____ Odgovorna osoba _____

DODATAK 4.

Obrazac Zahtjeva za odobrenje i upis bilančne grupe

Hrvatski nezavisni operator sustava i tržišta d.o.o.

Ulica grada Vukovara 37

10000 Zagreb

ZAHTJEV ZA ODOBRENJE I UPIS BILANČNE GRUPE

Podnositelj zahtjeva: (naziv i sjedište pravne osobe)	Datum i pečat podnositelja zahtjeva
--	-------------------------------------

Podnosim zahtjev za odobrenje i upis bilančne grupe u skladu s odredbama važećih Pravila djelo

1. Opći podaci o podnositelju zahtjeva

Naziv

Sjedište		
Adresa		
Matični broj		
Telefon		
Telefaks		
Odgovorna osoba	Ime	
	Prezime	
	Telefon	
	Adresa elektroničke pošte	
Osoba za kontakt	Ime	
	Prezime	
	Telefon	
	Adresa elektroničke pošte	
Podnositelj zahtjeva		☐ Proizvođač
		☐ Trgovac
		☐ Opskrbljivač

2. Prilozi zahtjevu

- 1.1. Ugovor o međusobnim odnosima, pravima i obvezama između voditelja bilančne grupe i člana bilančne grupe.
- 1.2. Plan potrošnje i nabave bilančne grupe
Plan potrošnje i nabave bilančne grupe mora sadržavati sljedeće podatke:
 - razdoblje trajanja ugovora o osnivanju bilančne grupe,
 - ugovorna količina električne energije bilančne grupe,
 - satne količine dnevnog dijagrama opterećenja bilančne grupe za razdoblje trajanja bilateralnih ugovora članova bilančne grupe.
- 2.2. Popis članova bilančne grupe s podacima o upisnom broju iz Upisnika Operativnih tržišnih sudionika i ovjerom Operativnih tržišnih sudionika
- 2.3. Tehnički podaci mjernih mjesta kupnje i prodaje električne energije na granici bilančne grupe (šifra brojila, lokacija, klasa brojila), izvještaj o realizaciji daljinskog prijenosa mjernih podataka s mjernih mjesta u bazu podataka Operatora sustava.
- 2.4. Ovjerena preslika dozvola za obavljanje energetske djelatnosti
- 2.5. Izvadak iz sudskog registra trgovačkog suda